m Vlterius quæro,pone,quod fuit interfectus Monachus.)
*36 Quid ſi rapta fnerit monialis: dic ,|quod pax haberi debet à
Papa, quia principaliter eſt Deus offenſus, ita not. Bald. per
illum text in l. vnica,in l.not. C.de rapt.virg.& tradit Boſſ. in
tit.de pace,num.37. Giach.

Vlterius quæro.)Adde
37 videndum † Federic. de
Sen.in conſ. 35. & Vulp.
in tractatu de pace. q. 13.
vbi aliam faciunt diſtin-
ctionem. Baiard.
n Ego verò .] Adde,
quòd iſta diſtinctio latè
habetur per Felyn. Dec.
& Pariſ.in c. præſentia,n.
127.de probat. Baiard.
o Tntus eſt tamen.)
38 Adde, quòd † ſi filij, &
conſanguinei pacem fa-
cere vellent, & monaſte-
rium denegaret, tunc fa-
uore pacis,& liberationis
à banno,filij præferrentur
& è contra, ſi monaſte-
rium pacem ſacere vellet
& filij negarent fauore li
berationis præfertur mo-
naſteriū:quæ tamen pro-
cedunt, ſi non adeſtet te-
ſtamentum,quia tunc ſpe
ctaret ad hæredes inſtitu-
tos,ita tradit Berous in c.
in præſentia: nu. 474. dc
probat, & quid ſi mona-
chus offenſus nō haberet
filios,an ab ipſo,vel à mo
naſterio, vel ab vtroque
remiſſio ſit facienda ,latè
per Carau.in ritu 275.nu
mer.27.hic allegatum; &
ibi etiam habetur, † quòd
39 † eſt differentia inter of-
fenſam factam ſeculari,et
factam monacho.
30 Item adde, quod rapiēs
monialem, obtinere de-
bet remiſſionem à ſum-
mo Pontifice, Boſſ.in tit.
de pace,numer.27 quòd
intelligas vna cum cōſan-
guineis ſuam, vel ſuorum
iniuriam proſequentibus,
ſi erat profeſſa, ſecus au-
tem ſi non erat profeſſa,
tunc enim ſufficeret habe
re remiſſionē à dictis con
ſanguineis, ac ſi rapta eſ-
ſet virgo nō monialis,ſed
41 ſecularis,†cum quis ante
poſſeſſionem non dicatur
religioſus, vt hic in fin. &
Barbat.in Clement. 1. &
de cleric. & in conſil. 38.
vol.5. Baiard.
p Sed circumſcripta.)
42 Adde,quòd † hæc conclu
ſio intelligitur,dummodò
filij legitimi non eſſet, &
ex damnato coitu procedant. Plaza Epitom. delict. capitulo
41.numer.19.& in d.cap.per totum, latè habetur de filijs ille-
gitimis. necem patris vindicantibus. Et an pater poſſit facere
pacem de morte filij ſpurij.Iodoch.in Ench. rerum crim. cap.
146.nu.12. Baiard.

25 *Vlterius [m] quæro, Pone,
quod fuit interfectus mona-
chus,qui reliquit filium, quem
ante monachatum legitimè
ſuſceperat: nunquid ſpecta-
bit ius faciendæ remiſſionis
Abbati monaſterij, an au-
tem filio ipſius monachi? Re-
ſpondeo.In hoc fuerunt variæ
Doctorum ſententiæ: nam ali
qui tenuerūt, quod filius præ-
feratur monaſterio,& ita con
ſuluit Federicus de Senis conſ.
274. Et hanc opin. dicit eſſe
magis communem Boer.deciſ.
121.præſertim numer. nono,
quem refert Plaza in d. ca.6.
nu.18.& cap.42.num.16.&
Carauita ſuper 275.ritu ma-
gnæ curiæ,circa fin..Aliqui ve
rò tenuerunt contrarium, ſci-
licet quod remiſſio ſpectet ad
monaſterium, & non ad fi-
lium. Et hanc dicit eſſe ma
gis cōmunem Alciat. in l. 4.
§.Cato, num. 175.ff.de verb.
oblig. quem refert D. Ant. de
Padilla in d. l.tranſigere, nu.
38.C. de tranſact. [n] Ego ve-
rò in hac Doct. varietate ali-
quādo ſic dicebam, quod aut
apparet iniuriā factam fuiſ-
ſe monacho intuitu eccleſiæ,
vel monaſterij, et debet præ-
ferri non aſterium: Aut ap-
paret, quod facta fuit intuitu
perſonæ ipſius monachi, & fi-
lius eſt præferendus: Aut
ſumus in dubio: & tunc ad
vtrunque ſpectat. [o] Tutius
eſt tamen (ſi potes) vt ſem-
per habeas remiſſionem ab
vtroque, & ceſſabit omnis
difficultas: nam vt reperio
in facti contingentia iudica-
tum fuiſſe per parlamentum
Burdegalenſe, vterque & fi-
lius, & Abbas admittuntur
ad accuſandum pro ſuo inte-
reſſe: merito ab vtroque de-
bet haberi remiſſio. Et de illo
arreſto mentionem facit Pa-
po lib. 24. tit. 2. Arreſto 4.
Scias tamen, quod ſi ille, qui
eſt offenſus, non eſſet profeſ-
ſus religionem, eo caſu nō ſpe
ctaret ad monaſterium face-
re pacem pro iniuria ei illa-
ta. Et ita fuit declaratum
per Senatum in approbatione
gratiæ cuiuſdam nobilis, qui
vulnerauerat coquum mona-
ſterij Carmelitarum, quæ ſuit
admiſſa eum remiſſione ip-
ſius tantum, & delictum non
requiri conſenſum prioris,
nec monaſterij, comperto,
quod non erat profeſſus, 12.
Marij 1558. P. N.
26 Scias autem in hoc propo-
ſito, in quo incidit mentio de
filijs monachorum,quod Sena
tus non admittit remiſſiones
factas a filijs ſpurijs,& ita
declarauit in cauſa cuiuſdam
Margaritæ Balaſſi de Creula,
9. Decembr. 1559. P. N. Et
licet quibuſdā videtur, quod
eo caſu de iure fuiſſent admit
tendi, ex quo agebatur de ho
micidio commiſſo in perſonā
eorum matris, cuius reſpectu
habentur pro filijs, et eis com
petit ius accuſandi, iuxta ea,
quæ dixi ſupra q. 14. verſic.
Quæro an filij,& ſupra lib.2.
§.Filius; Nihilominus cū (ni
fallor) eſſent ſuſcepti ex coitu
damnato, & a lege punibili,
non fuit eorū remiſſio per Se-
natum admiſſa [p] Sed circun-
ſcripta obſeruantia Senatus,
fortè contrarium eſſe de iure
dicendum ſcilicet quod imò
filij naturales, & [q] ſpurij poſ
ſint pacem facere pro offen-
ſis factis eorum matribus, &
etiam patribus, quando ſunt
certi. Et ita videntur conclu-
dere communiter Doctores,
vt atteſtatur Petr. Bellus de
re militi. ſol. 139. nu. 64.
27 Quæro, [r] an tutor poſſit fa
cere pacem nomine pupilli
pro offenſa facta defuncti,
vel etiam ipſi pupillo. Reſp.
Si pupillus ſit maior infante,
& in ipſa pace interueniat,*

q Spurij.) Filij tamen inceſtuoſi,& alij nati ex dānato coitu
non poſſunt pacem facere pro offenſis factis eorū parentibus.
Quinimò poſſunt parentes in ius vocare ſine venia,vt eſt glo.
communiter approbata,de qua per Soc.in l.in ius voc. §.præ-
tor ait,nu.5.ff.de in ius voc. Guiot.

r Quæro an tutor)Cir
ca iſtum articulum,an vi-
delicet tutor poſſit face-
re pacem pro pupillo,du-
bitat Alc. tractat. de præ-
ſumpt.regul.1.præſumpt.
52.nu.6. Vtrū mulier nu
*43 trix, quæ vt mulier non
poteſt ſe obligare ſine cō-
ſenſu proximiorū, vt ex
decreto paulò ante ema-
nato; poſſit tamen tutelā
gerere, pacem facere, &
ſe obligare? nihil ibi diffi-
nit Alciat. ſed ego credo
matrem obligari per regu
lam, qui vult. conſeque-
vult & neceſſario antece-
dēs; argum. l. qui teſtam.
in princ.ff.de teſtam.l.Fu
rioſum in fin. C. de teſta.
cap.1.de ætat.& qualitat.
cum ſimilib. ſic etiā dici-
mus de diſpenſation.quæ
eſt ſtrictiſſimi iuris,& ta-
men extēditur ad ea, quæ
ſunt antecedentis neceſſa
rij: Aym.Crauet.ibi nota.
tract.de antiquit. tempor.
par.4. verſ.1.numero 63.
Nā niſi tutrix,& tali mo-
do tutela regularetur ab
aliena voluntate,non ma-
tris, quām tamen auctori
tatem matris, & eius regi
men approbat ſtatutū ei-
dem ante omnes deferēs
tutelam; nam ex ſenten-
tia Liuij ea in libertate po
ſita eſt, quæ ſuis ſtet iuri-
bus,non ex alieno pendet
arbitrio libro quinto, de-
cad.4.quæ verba repetun
tur à Crau.conſ. 182. ſub
numero ſeptimo, & illa
non dicitur poteſtas, ad
cuius exercitium alius re
quiritur, gloſſ.in Clem.
Dudum, in verbo, liberè,
de ſepultur.quam expen-
dit Felinus in capitulo pri
mo, poſt princip. extr. de
conſtit. Alex.conſ.12.nu-
mero ſecundo, volum.2.
Crauet.conſ.122.num.4.
& per Geneſ.reſponſ.pri-
mo, ſub numero 43. ver-
ſicul.ſcite hoc,vbi rei co-
hærere id dicitur, quod
immediatè, non re, aut
iure alio mediante. Rur-
ſus cum cauſa prohibitio
nis; Decreti ceſſet, ceſſa
re debet eius effectus: ſed ratio Decreti illa fuit, vt obuie-
tur fraudibus fiendis in præiudicium mulierum: ergo non de-
bet ad res minorum extendi, maximè cum tale Decretum
ſit ſtrictiſſimè intelligendum, de quo cū non expreſſerit De-
cretū, nec non exprimere debemus. Hoc argumento vſus eſt
Crau.

Crau.in quæſt.de indemnitat. mulier. poſita poſt tractatum
de antiquit.tempor.num.50.cum ſequ. & d.tractat.de anti-
quit.temp.part.4.verſic.primo num.42.allegat Alexandrum
conſil. 137.libr.6. Hanc partem licèt dubitet, & non decidat
Alciat.vbi ſupra, tenuerunt Paulus de Caſtro, & Alex. quos
refert Marāt.in ſuo Spe-
cul.diſt.16. Tit.validum,
aut inualidum, num.37.
folio mihi 196.Boſſ.titul.
de pace,num.31. eſſet ta-
men magis tutum, vt cū
mulier accedit ad aliquā
tutelam, illam aſſumeret
cum authoritate propin-
quorum ad formam dicti
Decreti: Nam vt inquit
tex.in l.ſerui electione,§.
primo, ff. de legat.1. non
dicitur ſpectare duobus
id, quod vnus facit cum
conſenſu alterius: Ideo li-
cet conſenſus ſic præſte-
tur mulieri, non alterat
quin ſola mulier verè non
ſit tutrix, & curatrix, &
hoc nota,qui degis in Pal-
lau.ſtatu, cum ibidem vi-
geat ſtatutum, vt matres
præferantur ceteris Agna
tis in tutela, vt eſt in ciui-
libus ſtatuto 12. ceterum
nec mirum foret, ſi tale
decretum diceretur non
trahi ad ea, quæ expreſsè
non derogantur, multa
ſunt enim, quæ indigent
ſpeciali derogatione, nec
includuntur ſub generali
proclamate, arg. eorum,
quæ dixi infra quæſt.59.
verſ.in huiuſmodi. At de-
mum ceſſat hoc dubium
in ſtatu Mediolani ſtan-
tibus conſtitutionibus ſub
titulo de Notarijs publi-
cis libr. 2. §. Hæc tamen
conſtitutio, vide tamen
Guidonem de Suzzaria
inter conſil.criminalia di-
uerſor.part. 1. conſil.2. in
fine, vbi tenet pacem à
matre tutrice fieri non
poſſe cum certus eſt ho-
micida per text. in l.præ-
ſes,C.de tranſact. Drog.
Quæro,an tutor.] Ad-
de, quod pacem ſimplici-
ter tutor, vel pupillus tu-
toris accedente authori-
tate, facere poteſt ſecun-
dum magis comm. opin.
tamen pax facta ſub obli-
gatione ad penam, non
valet. Bal.in l.pactum cu
ratoris, num.3. & ibi alij
Doctor.C.de pact. Et eſt
ratio,quia obligatio ad pe
nam reputatur damnum ipſi pupillo.Iacob.Nouell.in tractat.
crim.in vlt.part.verſ.88.pax facta per tutorem.Guiot.
42 Quæro,an tutor.) Adde, quod † tutor, licèt poſſit facere
pacem cum pupillo, non tamen illam facere poteſt ſub obli-
gatione penali,& facta non valet,Thob.Noni.in conſil.152.
num.11.inter conſil.crim.diuerſ.in fol.tom.1.Corſet.in tra-
ctat.de priui leg. pacis, priuileg.88. & Lauren.Rinchou.libr.
commun.opin.cent.5.concl.75.tom.2.nec pacem facere po-
teſt nomine pupilli, ſiue poſthumi nondum nati cum inter-
fectoribus ſui patris,ſecundum Bald.in l.2.§.fin.ff.de teſtam.
tutel. Iaſ. in l. pactum curatoris in fin. C. de pact. & Nunci.
Tartal. ſuper pragm. fin.
de compoſit. nu.29. vbi
hanc quæſtionem exami-
nauit.
43 Item adde, quod † mi-
nor abſque alijs ſolemni-
tatibus pacem facere po-
teſt, Bal.in c.1.de pac.iu-
ram.firm.§.1.n.3.ſed quā
do pax facta à minore,ſeu
ab eius tutore, vel curato
44 re valeat: & an † minor
ob ruptam pacem ſit pu-
niendus pœnis conuentio-
nalibus, & ſtatutarijs, la-
tiſſimè per Far.var.qq.in
q.15.per totam,& colleg.
Maceratenſ. in conſ.150.
& Thob. Noni.in conſil.
152.per totum,cum mul-
tis ſubſcriptionibus inter
conſ.crim.diuerſ.in folio
45 tomo 1. & † hanc quæſt.
quando ſit valida pax fa-
cta a tutore, vel à minore
nouiſſimè per Farinac.ha
betur in q.15.vbi ad ſatu-
ritatem. Baiard.
s Nam certum eſt] Fa-
rin.in eius prax. vol.1. q.
15.n.8. vbi etiam de ipſo
tutore,n.11.& ſeq.Roſſ.
* ſ Atteſtatur commu
nem opinion.eſſe.) Adde,
quod Decian in conſ.38.
volum. 1. num. 9 conſu-
luit, quod Iudicis decre-
tum adhiberi debet,& ibi
46 † docet quomodo ſit fa-
cienda pax pupilli. Baiar.
t Hæc tamen, quæ de
47 tutore.) Adde, † quod li-
cet tutor generalis inuen
tarium generale non con-
fecerit, nec ſatiſdederit,
pax tamen erit valida, &
non poterit dici de nulli-
tate, nec erit locus reſti-
tution.in integrum,ſecū-
dum Carauit.in ritu 275.
num.23. cum ſeq. hic per
Dom.Clarum allegatum.
Baiard.
u Darij Carenzoni.)
Iſte Darius fuit oriundus
in inclita Terra Caſalis
maioris prope Padum,&
ibidem me præſente, &
adhuc puero, de anno
1560. fuit occiſus. Dro-
ghus.
48 x Sed an procurator.)
Adde, quod † ſi in mandato concedantur ſpecificè aliqui ca-
ſus paci ſimiles, & eiuſdem naturæ promiſcuæ cum clauſu-
la generali, ad pacem extenditur, Vulpell. in tractat.de pa-
ce quæſtione quarta, numero tertio; & ibi quæſtione quin-
ta,habetur etiam,quod mandatum ad pacem mandantis mor-
te expirat.

*nulla eſt difficultas: [s] Nam
certum eſt,quod pupillus ma-
ior infante poteſt cum aucto-
ritate tutoris pacem facere.
Et in hoc omnes concordant,
vt dicit Nellus de bannitis
in 3.part.ſecundi temporis,
quæſt.32.Brun.in lib.de con-
ſtitut.in verbo, Pax, verſic.
Item quæritur.Si verò eſt in-
fans,pariter videtur expedi-
tum, quod neque ipſe ſolus,
neque cum tutore poteſt pa-
cem facere. Et ita commu-
niter concluditur, vt dicit
Carauita ſuper 275.ritu ma-
gnæ Curiæ, num.19. Et dicit
Crott.in 1.repet.§.Cato,num.
167. quod in hoc omnes con-
cordant. Idem dicit Brun. in
loc.præalleg.Et hoc idem an-
te eos dicit Nellus in d.qu.
32. Punctus eſt, an ſolus tu-
tor pro eo pacem facere poſ-
ſit. Et in hoc aliqui dixe-
runt, quod quando delictum
non eſt clarum, neque noto-
rium, puta, quia non ſit cer-
tus homicida,poteſt tutor fa-
cere pacem pro pupillo,Si ve
rò certus eſt homicida,& cla
rum delictum,eo caſu non po-
teſt,& fuit opin.Guid.de Su-
zar. quam dicit eſſe commu-
nem Brunus in loco prælle-
gato. Sed certè hæc opinio
communiter non tenetur, vt
dicit Ioan. de Amicis conſil.
88. poſt num. 4. Alij itaque
dixerunt, quod aut remiſſio
eſt damnoſa pupillo, puta,
quia ſit in dedecus ipſius pu-
pilli, vel familiæ ſuæ, & non
valet. Aut verò remiſſio eſt
vtilis pupillo,puta, quia for-
te eius aduerſarius eſt potēs:
& tunc valet. Et hanc dicit
eſſe communem opin. Nellus
in d. q. 32. Alexand.in l.pa-
ctum curatoris, num.7.C.de
pact. prout illum refert Vil-
lalpand. ſuper l.22. c.29.nu.
5.& Plaza li.1. delictorum,
c.45.num.6.& ſeq. Cur.iun.
in ead. l. pactum curatoris,
num.17.Crottus in 1.repet.§.
Cato,num.69.Et dicit Cara-
uita in loco prælleg.poſt nu.
19.quod ita communiter con
cluditur. Et ita in facti con-
tingentia conſuluit Abb.con-
ſil.108. lib.2.vbi etiam num.
3. * [ſ] atteſtatur communem
opin. eſſe, quod in huiuſmodi
pace per pupillum facienda
non requiritur Iudicis decre-
tum.Et illum refert D. Ant.
de Padilla in d.l. tranſigere,
num.64.In hoc Ducatu indi-
ſtinctè admittitur pax facta
à tutore pro pupillo, abſque
alia cauſæ cognitione,vt etiā
atteſtatur Boſſ.in tit.de pace
num.14. Benè quando pupil-
lus eſt maior infante, requi-
ritur quod & ipſe in contra-
ctu pacis interueniat, & hoc
ſæpe declarauit Senatus, &
in ſpecie 2.Septemb.1557.in
cauſa cuiuſdam Ioan. Mariæ
Mazzolarij.P.N. Hæc ta-
men,quæ de tutore dicta ſūt,
intellige, vt procedant in tu-
tore generali,qui fideiubebat,
& inuentarium conficiat, &
cetera faciat, quæ de iure re-
quiruntur,non autē in tutore
ſpeciali. Et licèt aliàs remiſ-
ſiones factæ per tutores ſpe-
ciales fuerint quandoque in
Senatu habitæ pro legitimis,
prout reperio in approbatio-
ne gratiæ cuiuſdam Dominici
Ferrarij ſeruatum fuiſſe 12.
Iun.1548.nouiſſimè tamē die
8.Apr.1559. P.N. conclu-
ſum fuit in cauſa cuiuſdam
Darij Carenzoni, quod non
erant admittendæ huiuſmodi
remiſſiones factæ à tutoribus
ſpecialib.& ita poſtea(ni fal
lor) ſemper fuit obſeruatum.*
28 *Sed [x] an procurator ha-
bens ab offenſo mandatum
cum libera, & generali
adminiſtratione, poterit pa-*

49 Item † adde, quod procurator conſtitutus ad faciendam pacem, & concordiam, ſi pactus ſit, quod eius dominus, ac filij non poſſint ſtare, uel morari in Ciuitate, hoc facere non poterit, ſecundùm Ancharan in conſil. 74. uiſo diligenter inſtrumento, quem ſequitur Iacob. Nouell. in practic. crimin. capit. ultim. numero 69.

50 Item adde, † quod in Regno Neapol. non ſufficit mandatum ſpeciale, & quomodo ſint faciendæ remiſſiones ſecūdum regias pragm. latè habetur per Luci. Foller. in commento ſuper pragm. de compoſit. nu. 77. cum ſequent. in lib. comment. diuerſ. fol. 134. *Baiard.*

y *Sed requiritur.*] Farin. d. q. 107. p. 2. nu. 273. 4. uol. *Roſ.*

z *Nam in mādato cum libera.*] Adde Neguſan. Tractat. de pignor. primo membr. 3. part. ſub numero 36. & 3. part. tertij mēbri ſecund. part. princip. num. 7 ad fin. & 3. membro 6. part. princip. ſub n. 28. Iaſ. in § ſequens num. 15: Inſtit. de act. Nota tamen, quia procurator cū libera dicitur habere ſpeciale mandatum. cap. qui ad agendum de procur. in 6. quem text. ad hoc citat. Fel. in cap. ſunt & alij, in princip. extra de reſcript. & demū Procurator iſte poteſt omnia dependentia incidenter, & connexa, etiamſi exigant ſpeciale mandatum. Felin. in cap. ſunt & alij coll. mihi 10. extra de reſcript. & in cap. edoceri collat. 2. extra de reſcript. Item nota quod clauſula in mandato, cum libera, non operatur ultra expreſſa, & ſimilia, Felin. in c. ſedes coll. mihi 5. de reſcript. Adde Angel. Aret. in §. 1. numer. 2. Inſtitut. de his, per quos ag. poſſ. & per quæ uerba fiat talis procura, ſeu mandatum, uide Alexand. conſil. 44. numer. 1. uolum. 2. Dec. conſil. 404 num. 6. & demum ſcias, quod procurator cum libera non poteſt prorogare ſolutionem debitoris, ut per gloſ. in l. qui Romę in §. Callimacus, in uerbo Herote, ff de uerbor. obligat. *Drogh.*

51 a *Quæro pone,*) Adde quod † pax proderit uulneranti, etiam ſi mors ſequeretur, ſi dictum fuerit, etiam quod mors ſequatur; uel ſi pax facta fuerit de uulnere, & de his, quæ ex uulnere ſequi poſſent, uel aliquo modo deprehendi poſſit, quod paciſcentes etiam mortis caſum præcogitauerit, Vulpell. in tractat. de pace, q. 22. Petr. à Plaz. epit. delict. c. 12. col. fin. ſed de prædictis uide omnino Farin. q. 14. n. 18. cum ſequent. ubi latè, & in Regno Neap. per Reg. Pragm. 6. ſub titul. de compoſ. prouiſum fuit, quod ſola remiſſio morientis non ſufficiat. *Baiar.*

b *Alciat. conſil. 477.*) ſeu conſil. 134. lib. 5. *Roſ.*

cem facere cum offendente? Reſp. quod non, y *ſed requiritur, quod habeat ſpeciale mādatum, ita tenuit Specula in rubr. de tregua, & pace, num. 4. & ita ſeruatur, vt atteſtatur Nellus de bannitis, in 3. par. ſecundi temporis, quęſt. 37. quem refert Villalpan. in repet. l. 22. c. 67. n. 1.* z *Nam in mandato cum libera, nunquam veniunt ea, quę veriſimiliter conſtituens non conceſſiſſet, qualis eſt remiſſio debiti liquidi, quę donationi ęquiparatur.*

29 *Quæro, Pone, quod aliquis fuit lethaliter vulneratus, & ad inſtantiam amicorum, vel aliter, fecit pacem cum ipſo vulnerante, deinde mortuus eſt, nunquid hęc pax proderit delinquenti? Reſp.* a *Aut ſtatutum ſimpliciter loquitur, puta, quod habens pacem mitius puniatur: & tunc loquendo de iure, poteſt quis habere pacem ab ipſomet vulnerato de eius morte, vbi ſequatur, & talis remiſſio ei proderit ſecundum Bartol. in l. damni, §. Sabini, num. 1. in fin. de damno infecto, quamuis illum in contrarium referat Boſſ. in tit. de pace, num. 13. vbi etiam refert Roman. in §. Cato, atteſtantem, quod opin. Bartol. eſt communis, qui tamen in libro meo hoc non dicit. Sed certè quidquid ſit de iure communi, conſuetudo hoc non approbat, vt atteſtatur* b *Alciat. conſ. 477. num. 1 & ita quotidie videmus in Senatu obſeruari, quod ſcilicet tales remiſſiones habitæ ab occiſis non attenduntur, vt etiam atteſtatur Boſſius in loco prææalleg. Et id expreſſè declarauit ſenatus in cauſa cuiuſdam Baptiſtæ Ildæ opilionis, 25. Februar. 1545. P. N. & idem reſcripſit prætori Papiæ, 3. Iuly. 1559. P. N.* c *Aut verò ſtatutum requirit, quod pax habeatur ab hęrede: & tunc procul dubio non prodeſt pax habita à defuncto, & ita tenet Bartol. in d. §. Sabini, numer. 2. Et dicit Roman. in d. §. Sabini, nu. 2. in fi. quod hanc opin. Bartol. ſequuntur communiter Doctor. quem refert Aug. ad Ang. de malefic. in verbo, Comparent dicti, & produxerunt inſtrumentum pacis, num. 6. in fi. & Crottus in repet. §. Cato, nu. 161. Et hęc opin. proculdubio eſt tenenda, pręſertim ſtāte conſuetudine, de qua ſtatim dixi.*

30 *Vnum tamen ſcias in hoc propoſito, quod etiam de iure loquendo, ſi quis aliquem vulnerauit, & ille ei pacem fecerit de illis verberibus, ſi deinde mors ſequatur, talis pax facta pro vulneribus, nō prodeſt in cauſa mortis, & hæc eſt communis opin. vt atteſtatur Gand. in tit. de maleſic. numer. 5. quem refert D. Ant. de Padilla in l. tranſigere, nu. 28. C. de tranſact. Villalp. ſuper l. 22. c. 56. n. 4.*

31 *Contingit etiam aliquando, quod maritus interficit vxorem, quæro nunquid proderit ill pax habita à filijs communibus ipſius vxoricidæ, & vxoris occiſæ? Reſp. Boſſ. in titul. de pace, numero 21. refert, quod hic caſus de facto contigerat, & quod ſenatus reddebat ſe valdè difficilem in approbatione huiuſmodi pacis. Quinimò ego reperio, quod in facti contingentia ſenatus expreſſè reiecit gratiam, quam obtinuerat quidam Georgius Barata vxoricidia à filijs cōmunibus, eorumque tutoribus ſpecialibus, niſi haberet pacem à fratribus, & attinentibus ipſius vxoris occiſæ, 5. Decemb. 1547. P. N. Reperio tamen, quod è conuerſo fuit approbata gratia*

c *Aut vero ſtatutum.*]

52 Adde, † ſtante hoc ſtatuto, quod pax requiratur ab hęrede occiſi, ſi quis occiſus fuerit relictis filio impubere, vxore matre dicti impuberis, & patre, & mortuo impubere, mater ſucceſſit; an ius faciendæ pacis ſpectet ad matrem, vel ad patrem occiſi, hanc quæſtionem poſuit Nunci. Tartal. ad pragmat. incip. *Nelli anni paſſati,* in 1. part. num. 55. ſub titul. de compoſ. in libr. comentar. diuerſ. ſuper pragm. fol. 140. vbi tenet, ſpectare ad patrem occiſi, & non ad matrem pupilli, licèt ſit hæres. *Baiard.*

d *Si quis aliquem vulnerauerit.*] Far. in d. vol. de accuſ. q. 14. n. 28. *Roſ.*

53 e *Contingit etiam.*) Adde † quod D. Farinac. in q. 14. nu. 48. contrarium tenet, ſcilicet, quod ſufficiat pax, ſeu remiſſio à filijs communibus habita, dicens, remiſſionem filiorum nō præſumi meticuloſam, dum minę, ſiue verbera non precedāt.

54 Ego † autem (ſalua eius pace) arbitror hoc verum

55 non eſſe, quia † ad præſumendum metum reuerentialem non requiruntur minæ, nec verbera, vt ipſe præſuppoſit, ſed ſufficit ſola reuerentia, & enormis læſio, Capyc. deciſ. 159. n. 34. Grain. dec. 103. nu. 49. Neuiz. conſil. 22. n. 20. Alba. conſ. 77. n. 11. affirmans, hanc eſſe comm. opin. & conſ. 69. n. 5. Crau. conſ. 11. nu. 12. Curt. iun. conſ. 141. n. 11. quos omnes, & multos alios refert, & ſequitur Maſcard. de probat. concluſ. 1051. n. 28. vol. 2. & deciſ. Pedem. 172. num. 5 vbi habetur, hoc procedere, etiam ſi adeſſet iuramentum: & quanta ſit læſio filij, qui matre priuatur, nemo eſt, qui ignoret, quinimmo remittitur arbitrio Iudicis, quando metus reuerentialis præſumatur, licèt de leſione probatum non ſit, ſecundum Menochium de arbitr. Iudic. caſu 136. numero ſeptimo; ſtantibus itaque prædictis tollitur fundamentum ex aduerſo adductū, quo ſublato, nēpè, firma remanet concluſio D. Clari, & ſenatus, qui ita de facili reprehendi non poſſunt, cū in illo ſupremo magiſtratu ſemper interueniant præſtantiſſimi viri eminentis ſcientiæ, ac multū practici, & ſequitur Clarum, & Boſſ. Nunci. Tartal. in comment. ſuo ſuper pragm. Regni Neapolit. incip. *Nelli anni paſſati,* numer. 50. ſub tit. decim. poſit. & Idem tenuit Vulpell. in tract. de pace quęſtio. 25. poſſet forſan aliquo caſu præſumi, filiorum remiſſionem non eſſe meticuloſam, ut ſi eſſent maiores, vel quod ſeparatim à patre habitarent, uel emancipati, aut quòd mater propter adulterium interfecta fuiſſet. *Baiard.*

cuiuſdam Dominæ de Gabianis, quæ maritum in rixa interfecerat, habita remiſſione tantummodo à filijs. 18. Iun. 1555. A. C. fortè quia nō militat ratio metus reuerentialis in matre prout in patre.

32 *Quęro* f *nunc, Pone quod offenſus reliquit filium, qui non vult eſſe hæres patris, nunquid ſi iſte filius faciat pacem, valebit? Reſpon. quod ſic, ita dicit Bart. in l. ſi filius qui patri, num. 8. ff. de vulgar. & eſt communis opin. vt atteſtatur Iaſ. in d. l. ſi filius qui patri, numer. 21. quem refert Villalpan. ſuper l. 22. cap. 41. poſt num. 7. Boer. deciſ. 121. num. 4. in fi. quem refert D. Anton. de Padilla in d. l. tranſigere, num. 62. C. de tranſact. Crottus in 1. repet. §. Cato. num. 150. Hippol. Rimin. in l. qui ſe patris, num. 82. C. vnde lib. Nam reuera ius faciendi pacem non eſt hæreditarium, vt dicit Bart. in d. §. Sabini, num. 2. in fin. & communiter tenetur teſte Ruino in reper. §. Cato, poſt num. 102. In hoc Ducatu plerunque fuit ſeruatum contrarium,* g *vt ſcilicet non admitteretur remiſſio habita ab hærede ſanguinis, niſi etiam habita eſſet pax ab hærede bonorum. Ego vero dicebam, quod vbi appareret de alio hærede bonorum, vtique bonum, eſſet, quod etiam ab eo pax haberetur: ſed vbi non appareret, ſatis eſſe deberet remiſſio habita ab hærede ſanguinis. Et ita de ann. 1561. 27. Septemb. P. N. fuit concluſum, quod probaretur gratia cuiuſdam Ioſephi Farinæ, qui habebat pacem ab hærede ſanguinis, qui non dicebat ſe hæredem bonorum: Fuit tamen appoſita conditio, quod ſi aliquando appareret hæres bonorum, teneretur Farina ab eo legitimam remiſſionem termino duorum menſium obtinere: aliàs graria eſſet nulla, &c.*

33 *Sed hic incidenter quæro, nunquid ſi filius faciat pacem pro offenſa illata patri ſuo defuncto, videatur ex hoc adire eius hęreditatem. Reſpond. Aliqui dicunt, quod ſi pro ipſa pace aliquid recipiat, videtur ſe facere hæredem;* h *ſed certè communis opi. eſt in contrarium, vt atteſtatur Nellus de bannitis in 3. parte ſecundi temporis, q. 36. quem refert D. Ant. de Padilla in d. l. tranſigere, n. 63. Brunus in lib. ſuo de conſtit. &c. in verb. Pax, verſ. Item quæritur an ex tali. Ex quo enim iure ſanguinis poteſt filius pacem facere, etiamſi non ſit hæres bonorum, debet eadem ratione pro ipſa pace aliquid poße recipere, abſque eo quod ex eo cenſeatur ſe facere hæredem. Nihilominus ad euitādas diſputationes, quotidie hæredes ſanguinis impetrant diſpenſationes à Senatu, vt poſſint facere remiſſiones citra ius, & nomen hæredis, & Senatus illas concedit.*

34 *Frequenter ſolet dubitari, nunquid ſi offenſus deceſſerit relictis pluribus hæredibus, ſit habenda pax ab omnibus hæredibus, an autem ſufficiat illam habere ab aliqua, vel ſaltem à maiori parte hæredum. Et in hoc quidem articulo variæ ſunt opin. inter Doct. nā Oldrad.* h *tenuit, quod ſufficiat illam habere ab vno eorum: ſed hæc opin. communiter non tenetur, vt dicit Alciat. in d. §. Cato. n. 168. & illā dicit eſſe communiter damnatam, Crot. in 2. repet. §. Cato, poſt n. 81. Bart. autem in eodem §. Cato, n. 33. tenet, quod ſufficiat illam habere à maiore parte hæredum, & dicit Boer. dec. 121. poſt. nu. 3. quod opinionem Bartoli ſequuntur communiter Doctores, & illum refert* i *Viuius in libr. commun. opin. verſ. ſtatutum diſponens, quod bannitus non poſſit. Idem dicit Boſſ. in tit. de pac. n. 21. Dicit etiam Aretinus in l. pro hærede, §. fin. poſt n. 11. ff. de acq. hæred. quod communiter tenemus ſententiam Bart. in d. §. Cato, quem refert Vitigilla. in d. §. Cato, n. 175. & Bologn. in eod. §. Cato, n. 199. & Alciat. con. 477. n. 2. Hanc etiam opin. dicit eſſe communem, Crottus in 1. repet. d. §. Cato, n. 151. vbi enumerat auctoritates, & in 2. repet. num. 82. Iacob. Villalpand. in repet. l. 22. cap. 52. num. 9. Plaza lib. 1. delictorum, c. 46. n. 7. Ioan. de Amicis, conſ. 88. num. 6. dicens, quod hæc opin. tanquam magis communis, & æquior tenēda eſt in iudicando. Multi autem tenuerunt contrarium, ſcilicet quod imo habenda ſit pax de neceſſitate ab omnibus hæredibus. Et dicit Felin. in cap. cum omnes, num. 27. de conſt. quod contra Bar. in hoc communiter tenetur, quē refert Iaſ. in d. §. Cato, num. 57. & Alciat. in eod. §. Cato poſt num. 172. & Socin. iun. in eod. §. Cato, num. 273. Ita etiam communiter teneri atteſtatur Io. Arno. dialogo 14. fuit interfectus. Hanc etiam dicit eſſe communem opin. Ripa in d. §. Cato, nu. 103. quem refert. Petr. Bellus de re militari, f. 138. n. 54. Alciat. in l. vſu, ff. de verb. ſign. vbi dicit, quod hoc frequentius receptum videtur, Didac. lib. 1. reſolutionum, cap. 13. poſt num. 8. verſ. Quarto hinc, vbi ait, quod ita aduerſus Bart. frequentiore calculo receptum eſt, Menchiaca controuerſ. vſu frequentium, c. 30. num. 39 Et hęc opin. mihi ſemper magis placuit, niſi enim omnes remittant, non videtur ſublatus rancor, & odium inter offendentem, & hæredes offenſi, quod videntur ſtatuentes principaliter conſideraße.* k *Præterea cum quilibet hæredum pro ſua portione repræsētet perſonam defuncti, vliq; ad hoc, vt dicatur plena remiſſio, debent omnes in ea interuenire. Et ita in hoc Ducatu ſeruatur. Hęc autem concluſio multo magis procederet, vbi ſtatutū requireret, quod pax haberetur concorditer, ſiue vnanimiter ab hęredibus, nam eo caſu proculdubio requireretur, quod omnes conſentirēt nemine diſcrepante. Et ita communiter concluditur, vt dicit Claud. in d. §. Cato, n. 43.*

f *Quęro nunc.*] Adde

56 quod † idem eſt in filio exhæredato, nam ius ſanguinis exhæredatione nō tollitur, text. eſt in leg. fin. ff. unde legit. *Baiard.*

g *Vt ſcilicet non admitteretur.*] Farin. dict. q. 14. num. 21. *Roſ.*

h *Tenuit quod ſufficiat.*] Farinac. in d. q. 14. num. 2. 3. 4. & num. 11. & 12. & ſeq. & nu. 25. *Roſ.*

i *Viuius.*] Melius in 3. uolum. opin. 204. ſeu in lib. commun. opin. meo fol. 769. *Roſ.*

K *Præterea cum quilibet hæredum.*] Adde Neguſ. d. tract. de pign. 2. membr. 2. par. ſub nu. 34. & 3. memb. 7. p. princip. nu. 48. per tex. in l. 1. C. ſi vnus ex pluribus. *Drogh.*

l *Hæc autē concluſio.*]

57 quòd † ſi ſtatutum diceret ab hærede occiſi, tunc non requireretur ab alijs Boer. deciſ. 121. num. 3. ſed Vulpell. in tractat. de pace quæſt. 20. dicit opinionem contrariam eſſe veriorem, quòd ſcilicet pax ſit habenda ab omnibus hæredibus, etiā quòd ſtatutum loquatur in ſingulari, vt ſcandali occaſio auferatur.

58 Idem adde, quòd † ſtatutum de pace habenda non verificatur in concordia, quia pax eſt genus, & cōcordia ſpecies, Alexand. & alij in l. 1. ff. de pact.

59 Item adde, quod † in Regno Neapolit. prouiſum fuit per Regiā prag. Regis Philippi, quæ eſt quæ eſt octaua ſub titulo de compoſitionibus, quod remiſſio, ſiue pax ſit habenda ab omnibus, quibus ſucceſſio deferatur. *Baiard.*

m *Sed*